

ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SYSTEMU WYKRYWANIA I ALARMOWANIA NA TERENIE POWIATU WĄBRZESKIEGO

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

- § 1. 1. Wykrywanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie ludności realizowane jest w oparciu o System Wykrywania i Alarmowania (SWA).
2. SWA przygotowuje się i organizuje w czasie pokoju, a rozwija w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska w czasie pokoju lub podczas podwyższania gotowości obronnej państwa.
3. System wykrywania zagrożeń, ostrzeganie i alarmowania polega na:
- uzyskaniu informacji o zbliżaniu się lub stwierdzeniu faktu o wystąpieniu na określonym terenie zagrożenia życia i zdrowia ludzi, związanego ze stosowaniem środków rażenia, wystąpienia klęsk żywiołowych, awarii obiektów technicznych, skażeń chemicznych, promieniotwórczych, zakażeń biologicznych, powodzi i pożarów lub innych podobnych zdarzeń;
 - określaniu rodzaju, miejsca, skali i możliwych skutków zaistniałych zagrożeń oraz wyznaczaniu niebezpiecznych stref;
 - ostrzeganiu i alarmowaniu ludności o zbliżającym się zagrożeniu oraz informowaniu o zalecanych zasadach postępowania ludności w określonej sytuacji.
4. Cele ostrzeganie i alarmowania:
- unikanie strat w ludziach i środkach materialnych w sytuacji wystąpienia zagrożenia lub zdarzenia mającego charakter katastrofy;
 - zostaną osiągnięte poprzez:
 - działania zapobiegawcze,
 - monitorowanie stanu środowisk, w których powstają zagrożenia,
 - zapewnienie obiegu informacji między organami zarządzającymi w sytuacji wystąpienia zagrożenia, przekazanie ludności informacji o zagrożeniu w odpowiednim czasie.

ROZDZIAŁ II

Funkcjonowanie systemu wykrywania i alarmowania

- § 2. 1. Funkcjonowanie SWA na terenie powiatu wąbrzeskiego odbywa się w oparciu o dotychczas istniejące jednostki organizacyjne systemu wykrywania i alarmowania, określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.

2. SWA osiąga pełną gotowość do działania przez rozwinięcie jednostek organizacyjnych w miejscach formowania.

3. Formacje obrony cywilnej (FOC) wchodzące w skład SWA działają na podstawie planów działania, opracowanych przez komendantów tych formacji w sposób określony w ramowych zasadach sporządzania planu działania i dokumentacji na potrzeby SWA stanowiących załącznik nr 3 do zarządzenia.

4. Plany, o których mowa w ust. 3 zatwierdzają szefowie obrony cywilnej tworzący formacje, po uzgodnieniu ich ze szczeblem nadrzędnym w oparciu o wykaz jednostek organizacyjnych zawartych w załączniku nr 2 do zarządzenia.

5. W stanie stałej gotowości obronnej państwa terenowe organy obrony cywilnej, a także pracodawcy tworzący formacje obrony cywilnej wchodzące w skład SWA, (jako formacje specjalistyczne w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia zagrożenia skażeniami), obowiązani są do:

- a) utrzymania stopnia obsady osobowo-kadrowej formacji według danych wykazanych w planie działania,
- b) aktualizowania planów działania poszczególnych formacji;

§ 3. 1. Jednostki organizacyjne SWA współdziałają ze służbami i instytucjami, których statutowa działalność jest związana z monitorowaniem zjawisk stanowiących zagrożenie dla ludności oraz koordynują ich działania w czasie wystąpienia tego zagrożenia.

2. Współdziałanie o którym mowa w ust. 1 polega na wzajemnej wymianie informacji uzyskanych w toku własnej statutowej działalności, a mających bezpośredni lub pośredni związek z występowaniem zagrożeń ludności, ich wykrywaniem oraz informowaniem, ostrzeganiem i alarmowaniem.

3. W sytuacji nadzwyczajnej właściwy terenowo szef obrony cywilnej może doraźnie określić sposób postępowania dla jednostek współdziałających, adekwatny do sytuacji.

§ 4. 1. Całkowite lub częściowe rozwinięcie systemu następuje w drodze zarządzenia właściwego terenowego szefa obrony cywilnej, stosownie do zaistniałej sytuacji lub planowanego przedsięwzięcia szkoleniowego.

2. W czasie pokoju szefowie obrony cywilnej mogą zarządzić rozwinięcie SWA w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska, a także przeprowadzenia treningów i ćwiczeń – wyłącznie na czas trwania tych zagrożeń, treningów i ćwiczeń przez szefa obrony cywilnej:

- a) województwa - na terenie województwa,
- b) powiatu - na terenie powiatu,
- c) miasta/gminy - na terenie miasta/gminy.

3. Jednostki organizacyjne SWA po rozwinięciu systemu, działają na zasadach całodobowych dyżurów chyba, że szef obrony cywilnej postanowi inaczej.

4. Szefowie obrony cywilnej w przypadku, gdy rozwinięcie nie jest realizowane na podstawie zarządzenia terenowego szefa obrony cywilnej wyższego szczebla, składają informację

właściwemu szefowi obrony cywilnej wyższego szczebla o fakcie rozwinięcia SWA na administrowanym terenie.

ROZDZIAŁ III

Zadania i organizacja

§ 5. SWA organizuje się na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim oraz w skali całego kraju zgodnie z zasadami Krajowego Systemem Wykrywania Skażeń i Alarmowania.

§ 6. 1. Podstawowe zadania jednostek organizacyjnych SWA określają wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 3 marca 2014 roku w sprawie normatywów, w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

2. Szczegółowe zadania SWA:

- a) wykrywanie i rozpoznawanie skażeń,
- b) pobieranie próbek materiałów skażonych, wstępne określenie rodzaju i stopnia skażenia oraz przekazywanie tych danych do analiz laboratoryjnych,
- c) oznaczanie stref niebezpiecznych,
- d) wstępna prognoza skutków zagrożeń,
- e) przekazywanie danych o zagrożeniach (w tym skażeniach) do jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających,
- f) przekazywanie komunikatów i sygnałów alarmowych dla ludności oraz powiadamianie sił ratowniczych,
- g) określanie skutków zdarzeń oraz prognozowanie ich rozwoju,
- h) informowanie ludności o zalecanych sposobach postępowania,
- i) wymiana informacji według przyjętych procedur,
- j) okresowe prowadzenie pomiarów skażeń,
- k) podejmowanie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruowanie o sposobach wykonania takich działań,
- l) opracowywanie informacji, wniosków i propozycji dla organów kierowania w województwie, w zakresie rozwoju sytuacji kryzysowej oraz przeciwdziałaniu skutkom potencjalnych i zaistniałych zagrożeń,
- m) prowadzenie nasłuchu w radiowej sieci ostrzegania.

§ 7. Szefowie obrony cywilnej gmin z terenu powiatu wąbrzeskiego:

- 1) powołają drużyny wykrywania i alarmowania (dwa);
- 2) wytypują zakłady (instytucje), w których nie powołano drużyny wykrywania i alarmowania, ale których służby dyżurne działają w ramach systemu wczesnego ostrzegania i będą realizowały zadania w tym systemie dla potrzeb obrony cywilnej;
- 3) będą sprawować nadzór nad opracowaniem i aktualizacją niezbędnej dokumentacji dla utworzonych formacji wykrywania i alarmowania, ich wyposażenia w sprzęt specjalistyczny oraz szkolenie.

§ 8. 1. Na szczeblu powiatu organizuje się dwie jednostki organizacyjne SWA:

- 1) Powiatowy Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania (POADA) w oparciu o Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie oraz powiatowe jednostki organizacyjne;
- 2) Drużynę pobierania próbek (dpp) w oparciu o Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wąbrzeźnie.

2. W celu sprawnego zorganizowania SWA na szczeblu powiatu:

- 1) pracownik ds. zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej starostwa obowiązany jest do:
 - a) bieżącego aktualizowania „Planu działania POADA” oraz „Wykazu jednostek organizacyjnych SWA” na terenie powiatu wąbrzeskiego,
 - b) sprawowania nadzoru nad procesem powołania nowych jednostek organizacyjnych systemu, ich wyposażenia w sprzęt oraz szkolenia,
 - c) wytypowania pracowników, którym można nadać przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do działania w POADA,
 - d) kontrolowania stanu radiostacji i utrzymywania łączności radiowej w ramach „Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody” oraz zgłaszania wszelkich usterek,
 - e) kontrolowania stanu odbiornika radiowego do systemu ostrzegania o zagrożeniach uderzeniami z powietrza i skażeniami chemicznymi przekazywanymi przez ODN oraz zgłaszania wszelkich usterek.
- 2) kierownik Wydziału Administracyjno-Gospodarczego obowiązany jest do zapewnienia pomieszczeń do pracy POADA oraz zabezpieczenia środków materiałowych do jej sprawnego funkcjonowania.
- 3) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie dla zapewnienia warunków organizacyjnych i technicznych SWA:
 - a) opracuje „Plan działania dpp” zgodnie z nowymi strukturami i będzie nadzorował systematyczne ich aktualizowanie,
 - b) udzieli specjalistycznej pomocy staroście w procesie tworzenia dpp na bazie Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wąbrzeźnie,
 - c) będzie koordynował proces szkolenia i funkcjonowania dpp.

§ 9. W celu zapewnienia dla SWA informacji o zagrożeniach:

- 1) Komendant Powiatowy Policji w Wąbrzeźnie zarządzi przekazywanie jednostkom organizacyjnym SWA, na zasadzie współdziałania informacji o nadzwyczajnych zdarzeniach stwarzających zagrożenie dla ludności,
- 2) Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie zarządzi przekazywanie jednostkom organizacyjnym SWA, na zasadzie współdziałania, informacji o nadzwyczajnych zdarzeniach stwarzających zagrożenie dla ludności.

ROZDZIAŁ IV

Zasady przekazywania informacji i alarmowania.

§ 10. 1. Metody i sposoby przekazywania informacji określone są obowiązującymi normami i standardami ogólnokrajowymi oraz przepisami resortowymi.

2. Ustala się następujące zasady przekazywania informacji w SWA dla jednostek

nadrzędnych, podległych i współdziałających:

- a) natychmiastowe przekazywanie informacji:
 - o wykryciu wybuchu jądrowego,
 - o wykryciu skażenia promieniotwórczego - natychmiast po wzroście mocy dawki tła promieniowania gamma powyżej dwukrotnej wartości oraz po ponownym jej wzroście o dowolną wartość,
 - o wykryciu skażeń chemicznych - natychmiast po zaobserwowaniu użycia bojowych środków trujących lub wyzwoleniu niebezpiecznych materiałów chemicznych i określeniu kierunku przesuwania się obłoku skażonego powietrza oraz po określeniu rodzaju środka lub materiału i ewentualnej granicy terenu skażonego (zasięgu obłoku skażonego powietrza),
 - o wykryciu innych zagrożeń - określając rodzaj zagrożenia,
 - o awarii i katastrofie oraz wzroście mocy dawki promieniowania szkodliwego dla organizmu,
 - o zagrożeniach naturalnych: powodziach, pożarach i sytuacjach wywołanych anomaliami pogodowymi,
- b) okresowo przekazuje się informacje dotyczące pomiarów mocy dawki promieniowania gamma, kontroli napromieniowania ludności, skażenia komponentów środowiska i żywności oraz warunków meteorologicznych. Częstotliwość przekazywanych okresowo informacji określa się według odrębnych ustaleń,
- c) treść przekazywanych informacji przechowuje się na nośnikach trwałych tj. pamięci zewnętrznej, płyty CD i DVD lub w teczkach w postaci dziennika działania w formie papierowej.

3. Ustala się ogólne zasady ostrzegania i alarmowania:

- a) rodzaje alarmów, treść komunikatów ostrzegawczych, sygnały alarmowe i sposób ich ogłaszania określa załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. (Dz.U z 2013 r. poz. 96) w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich występowaniu oraz właściwości organów w tych sprawach,
- b) za upowszechnienie sygnału, o których mowa w lit. a, wśród ludności odpowiedzialni są szefowie obrony cywilnej,
- c) przekazywanie informacji o zagrożeniach, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych odbywa się w pierwszej kolejności za pośrednictwem dostępnych środków łączności oraz środków masowego przekazu m.in.
 - Regionalny System Ostrzegania - RSO,
 - aplikacje webowych i komórkowe,
 - Internetu i innych,
- d) dopuszcza się przekazywanie ostrzeżeń i alarmowanie ludności w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie,
- e) organy administracji publicznej oraz inni dysponenci systemów lub środków łączności zapewniają możliwość ich wykorzystania na potrzeby przekazywania informacji o zagrożeniach i alarmowania uwzględniając zasady priorytetu organu administracji rządowej,

- f) za stworzenie warunków do działania oraz przygotowanie do działania urządzeń alarmowych odpowiada organ administracji publicznej w zakresie swojej właściwości terytorialnej.

4. Do ostrzegania i alarmowania ludności uprawnieni są szefowie obrony cywilnej, o których mowa w § 4 ust. 2.

5. O skali i skutkach zagrożeń niewymagających natychmiastowych działań ochronnych, informuje się ludność w komunikatach nadawanych przez środki masowego przekazu, a treść komunikatu ustala Szef Obrony Cywilnej Powiatu stosownie do rodzaju i skali zagrożeń.

6. O zagrożeniach wymagających natychmiastowych działań ochronnych, o których mowa ust. 2 lit. a informuje się ludność poprzez sygnały powszechnego ostrzegania i alarmowania wykorzystując następujące systemy alarmowe:

- a) syreny alarmowe;
- b) punkty alarmowe sołectkie i zakładowe;
- c) RSO i SI SMS;
- d) lokalne rozgłoszenie radiowe i media internetowe;
- e) urządzenia nagłaśniające na pojazdach.

ROZDZIAŁ V

Wyposażanie formacji oraz siły i środki

§ 11. 1. Podstawowe wyposażenie FOC określają wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 3 marca 2014 roku w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

2. Szczegółowe (specjalistyczne) wyposażenie oraz siły i środki, w oparciu o wytyczne wymienione w ust. 1 określa i zatwierdza szef obrony cywilnej na podległym terenie.

3. Zasoby sprzętowe ustalane dla potrzeb obrony cywilnej z wykorzystaniem normatywu nie mogą być przewidziane tylko na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zasoby te winny być wykorzystywane w normalnych (codziennych) warunkach funkcjonowania państwa, w szczególności podczas:

- a) działań ratowniczych,
- b) szkoleń oraz realizacji bieżących zadań i obowiązków nałożonych na formację SWA na potrzeby obrony cywilnej,
- c) zagrożeń generujących potrzebę udzielenia potrzebującym pomocy humanitarnej.

4. Sprzęt, o którym mowa w ust. 3 powinien być użytkowany zgodnie z jego przeznaczeniem przez komendantów formacji SWA lub osoby wymienione w planie działania.

5. Komendanci formacji SWA występują pisemnie do właściwych szefów OC o uzupełnienie podstawowego wyposażenia FOC.

6. Zakup sprzętu niewymienionego w ust. 1 wymaga dodatkowo pisemnego uzasadnienia i akceptacji szefa obrony cywilnej szczebla nadrzędnego.

ROZDZIAŁ VI

Przepisy końcowe

§ 12. 1 Punktem centralnym (centrum dyspozycyjnym) SWA w powiecie wąbrzeskim jest Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wąbrzeźnie (PCZK).

2. W ramach SWA w PCZK prowadzona jest wymiana informacji z jednostkami podległymi oraz powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami itp. w zakresie przekazywania danych dotyczących awarii, katastrof, skażeń, zakażeń i innych nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska.

3. Do zasadniczych zadań nadzorczych i koordynacyjnych, realizowanych przez PCZK w ramach SWA, należy:

- a) koordynacja działań elementów wchodzących w skład SWA w sytuacji wystąpienia zagrożeń, skażeń i zakażeń oraz podczas treningów i ćwiczeń,
- b) utrzymywanie łączności ze wszystkimi jednostkami i instytucjami, wchodzącymi w skład SWA oraz zapewnienie sprawnego obiegu informacji o sytuacji zagrożeń, skażeń i zakażeń,
- c) zbieranie informacji z elementów SWA oraz innych dostępnych źródeł o skażeniach chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych (radiacyjnych), powstałych w wyniku zagrożeń czynnikami masowego rażenia - CBRN i innych nadzwyczajnych zagrożeniach ludności i środowiska, występujących na obszarze powiatu oraz powiatów sąsiednich,
- d) przekazywanie danych otrzymywanych z elementów SWA do analizy do WCZK,
- e) prowadzenie nasłuchu sygnałów powszechnego ostrzegania ludności o zagrożeniu uderzeniami z powietrza,
- f) utrzymanie sprawnej łączności z formacjami szczebla gminnego wchodzącymi w skład systemu SWA,
- g) prognozowanie i określenie rzeczywistej sytuacji zagrożeń,
- h) opracowanie wniosków i propozycji do decyzji starosty,
- i) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- j) przekazywanie danych o zagrożeniach do podległych jednostek SWA,
- k) przekazywanie decyzji Starosty oraz Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w zakresie wykrywania, rozpoznawania i alarmowania ludności.

§ 13. Szef obrony cywilnej powiatu powiadomi Szefa obrony cywilnej województwa o osiągnięciu gotowości do działania całości sił i środków SWA na administrowanym terenie.

§ 14. Plan działania POADA przed zatwierdzeniem przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu należy uzgodnić z Szefem Obrony Cywilnej Województwa lub osobą przez niego wyznaczoną posiadającą pisemne upoważnienie.

§ 15. 1. W celu systematycznego doskonalenia kadr systemu oraz sprawdzenia stanu technicznego infrastruktury systemu przeprowadza się treningi:

- a) ćwiczenie systemu SWA w powiecie - raz na dwa lata,
- b) trening nasłuchu sygnałów o zagrożeniu uderzeniami z powietrza – raz w

miesiącu,

- c) trening prognozowania skażeń według normy ATP 45 D (SI Promień) – raz w miesiącu,
- d) ciche próby systemów alarmowych,
- e) system ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach można uruchomić w ramach zaplanowanych ćwiczeń oraz z okazji świąt państwowych.

2. Terminy ćwiczeń i treningów, o których mowa w ust. 1, zostaną określone w harmonogramie szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej województwa kujawsko-pomorskiego oraz opublikowane na stronie BIP Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, nie później niż na początku każdego bieżącego roku kalendarzowego.

3. Comiesięczne treningi, o których mowa w ust. 1 lit. b i c dotyczą POADA, natomiast treningi, o których mowa w ust. 1 lit. a dotyczą wszystkich jednostek organizacyjnych wymienionych w załączniku nr 2 do zarządzenia.

4. System informatyczny PROMIEN oraz Program Grafiki Operacyjnej wspomagają POADA w realizacji zadani SWA w ramach KSWSiA.